

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

The Relationship between Administrators' Transformational Leadership
and Teachers' Competencies under Khon Kaen Primary Educational Service
Area Office 5

ภาณุวัฒน์ สังขมณี^{1,*} และ ยุทธศาสตร์ กองเพชร²

Phanuwat Sungkamanee^{1,*} and Yutthasat Kongpet²

^{1,2}หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

^{1,2}Master of Education in Educational Administration, Faculty of Education, Northeastern University

*Corresponding author's email: Bent.phanuwat2534@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received)

26 เมษายน 2567

วันที่แก้ไขบทความ (Revised)

20 มิถุนายน 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted)

21 มิถุนายน 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร 2) ระดับสมรรถนะครูในสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 28 คน และครูผู้สอน 309 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 337 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรทาร์ยามาเน่ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีความสัมพันธ์กันทางบวก

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, สมรรถนะครู, ความสัมพันธ์

ABSTRACT

The objectives of this research were to study 1) level of transformational leadership of administrators, 2) level of teacher's competency in schools, 3) relationship between transformational leadership of administrators and teacher's competency in schools under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5. The sample group used in this research consisted of 28 school administrators and 309 teachers, with the total number of 337 people. The sample size was determined by calculating from Taro Yamane's formula using stratified random sampling method. The instrument used in the research was a 5-level rating scale questionnaire with reliability at 0.99. The statistics used in data analysis comprised percentage, mean, standard deviations and Pearson's product moment correlation coefficient analysis. The research results were found that: 1. Level of transformational leadership of administrators under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5, in overall, was rated at a high level. 2. Level of teacher's competency in schools under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5, in overall, was rated at a high level. 3. Relationship between transformational leadership of administrators and teacher's competency in schools under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5 was rated at a high level with statistical significance at 0.01 level and was positive relationship.

Keywords: Transformational Leadership, Teachers' Competency, Relationship

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกาภิวัตน์ทั้งทางด้านบริบทสังคม เศรษฐกิจการเมืองเทคโนโลยีและสภาพแวดล้อม ทำให้ทุกภาคส่วนในสังคมมีการปรับตัวหันมาให้ความสนใจในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถเพื่อตอบสนองความต้องการด้านกำลังคนของประเทศ หากจะกล่าวถึงเรื่องการศึกษาไทยในปัจจุบัน จากสภาพปัจจุบันโครงสร้างการบริหารการศึกษาแบบรวมศูนย์ทำให้การกำหนดนโยบายขาดความต่อเนื่องและการตรวจสอบ การจัดสรรทรัพยากรมีความสิ้นเปลืองไม่สามารถสร้างคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้จริง ผู้บริหารและครู ไม่สามารถทำภารกิจส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพในการพัฒนาการศึกษาให้เข้าถึงบริบทความต้องการของกำลังพล ตลอดจนไม่อาจใช้ศักยภาพของหน่วยงานนอกมาร่วมจัดการศึกษาหรือเป็นแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกกลุ่มอายุได้ ยิ่งไปกว่านั้นครู และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญยังไม่สามารถตอบสนองการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558. อ้างถึงใน กมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา, 2559)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจะมีพฤติกรรมที่สำคัญอย่างมากต่อการปรับเปลี่ยนขั้นตอนและกระบวนการทำงาน เพื่อให้บรรลุประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน ผู้บริหารจะทำการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรและระบบการบริหาร เพื่อเน้นและสร้างค่านิยมและวัตถุประสงค์หลักขององค์กร ผู้นำนั้นคือ บุคคลที่มีความสามารถในการบังคับบัญชาบุคคลอื่นโดยได้รับการยอมรับและยกย่องจากบุคคลอื่นเป็นผู้ทำให้บุคคลอื่นไว้วางใจ และให้ความร่วมมือ ความเป็นผู้นำเป็นผู้มีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก หรือสั่งการบังคับบัญชา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) จึงประกอบไปด้วย 1) การมีอิทธิพล อย่างมีอุดมการณ์ (Idealized Influence) ผู้นำจะต้องมีวิสัยทัศน์ และสามารถถ่ายทอดไปยังผู้ตามได้ ผู้นำจะมีความสม่ำเสมอมากกว่าการเอาแต่อารมณ์ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ในสถานการณ์วิกฤติ ไว้วางใจได้ว่าจะทำในสิ่งที่ถูกต้อง และเป็นผู้ที่มีศีลธรรมและจริยธรรมสูง 2) การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Motivation) การที่ผู้นำจะประพฤติในทางที่จะจูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม โดยการสร้างแรงจูงใจภายใน การให้ความหมายและท้าทายในเรื่องราวของผู้ตาม ผู้นำจะกระตุ้นจิตวิญญาณของทีมให้มีชีวิตชีวา มีการแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้น โดยการสร้างเจตคติที่ดี และการคิดในแง่บวก 3) การกระตุ้นทางปัญญา (Intellectual Stimulation) การที่ผู้นำมีการกระตุ้น ผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงานทำให้ผู้ตามมีความต้องการหาแนวทางใหม่ๆ มาแก้ปัญหาในหน่วยงานเพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิม เพื่อทำให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration) ผู้นำจะมีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกับบุคคลในฐานะเป็นผู้นำให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล และทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่า มีความสำคัญ ผู้นำจะเป็นโค้ช (Coach) และเป็นที่ปรึกษา (Advisor) ของผู้ตามแต่ละคนเพื่อการพัฒนาผู้ตาม (Bass and Avolio, 1994)

การปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพซึ่งมีสมรรถนะที่เป็นคุณลักษณะพื้นฐานของบุคคล ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลหรือเป็นไปตามเกณฑ์ หรือการมีผลงานที่โดดเด่นกว่าในการทำงานหรือสถานการณ์นั้น สมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา (Teachers and Personnel's Competency) หมายถึง พฤติกรรมซึ่งเกิดจากการรวบรวมความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) คุณลักษณะ (Character) ทศนคติ (Attitude) และแรงจูงใจ (Motivation) ของบุคคล และส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างโดดเด่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้พัฒนาสมรรถนะเป็น 2 ประเภท คือ สมรรถนะหลัก (Core Competency) และสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) โดยสมรรถนะหลักเป็นสมรรถนะร่วมที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนต้องมีเพราะเป็นสมรรถนะพื้นฐานของบุคลากรที่จะส่งผลให้การ ปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

จากการศึกษาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564-2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2564-2565 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ในบางรายวิชามีผลคะแนนลดลงค่าเฉลี่ยน้อยกว่าร้อยละ 50 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5, 2566) ซึ่งหลายโรงเรียนในปัจจุบันยังไม่สามารถจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามนโยบายการศึกษาของชาติซึ่งบ่งชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและการพัฒนาสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ยังต้องเกิดการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารสถานศึกษาเพื่อจะช่วยในการพัฒนางานด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญนั้นจึงนำมาสู่การวิจัยในเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เพื่อนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษานำไปปรับปรุงพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานตำแหน่งของครูให้สอดคล้องกับบริบทในสถานศึกษา และสามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิผลให้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
2. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

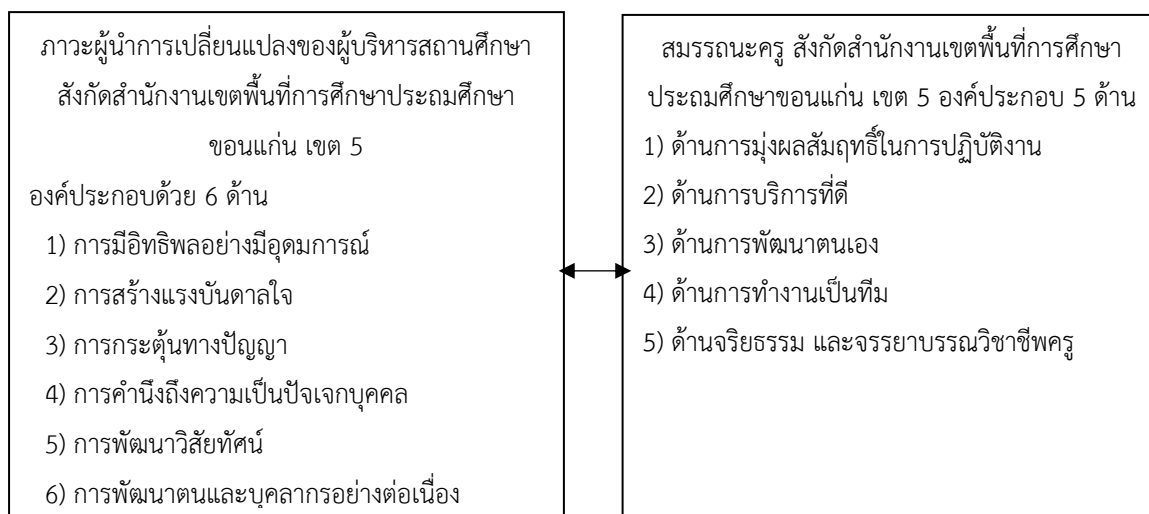
สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสมรรถนะครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยได้ สังเคราะห์แนวคิดที่สอดคล้องเพื่อนำมาจัดทำกรอบแนวคิด

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาทราบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 สามารถนำผลการศึกษาเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารเพื่อใช้ในการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ผู้ที่สนใจงานวิจัยสามารถนำผลการศึกษาที่ได้จากการสังเคราะห์องค์ประกอบ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ไปขยายขอบเขตในการศึกษา ให้กว้างและลึกซึ้งต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ปีการศึกษา 2566 จากจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 253 โรงเรียน แบ่งเป็น ผู้บริหาร จำนวน 179 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,946 คน รวมเป็น 2,125 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรทาร์ยามาเน่ (Yamane,

1973) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 337 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 28 คน ครูผู้สอน จำนวน 308 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ดังนี้

1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์
2. การสร้างแรงบันดาลใจ
3. การกระตุ้นทางปัญญา
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล
5. การพัฒนาวิสัยทัศน์
6. การพัฒนาตนและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 สอดคล้องกับเนื้อหา 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
- 2) ด้านการบริการที่ดี
- 3) ด้านการพัฒนาตนเอง
- 4) ด้านการทำงานเป็นทีม
- 5) ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบสอบถาม จากการส่งแบบสอบถามไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 และขอความอนุเคราะห์จากกลุ่มงานดังกล่าว แจกแบบสอบถามให้กับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างกระจายไปตามอำเภอของสถานศึกษา ขอให้ท่านส่ง แบบสอบถามกลับ โดยกำหนดวัน เวลาที่จะส่งแบบสอบถามคืน และหากพบว่าโรงเรียนใด ยังไม่ส่งแบบสอบถามคืนตามกำหนด ผู้วิจัยจะส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม อีกครั้ง

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องครบถ้วนมาจัดเรียงข้อมูลแยกข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
 - ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับโครงสร้างหลักของเนื้อหา IOC (Index of Congruence : IOC)
 - ค่าความเชื่อมั่น (Alpha Coefficient) แบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล
 - ค่าร้อยละ (Percentage)
 - ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 - ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ รองลงมาคือ การพัฒนาตนและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และการสร้างแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า

- 1.1 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 1.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 1.3 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 1.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 1.5 ด้านการพัฒนาวิสัยทัศน์ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 1.6 ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด คือ ด้านการบริการที่ดี เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า

- 2.1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 2.2 ด้านการบริการที่ดี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 2.3 ด้านการพัฒนาตนเอง ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 2.4 ด้านการทำงานเป็นทีม ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 2.5 ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r = .836$) และมีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์กับการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน คู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด ได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจกับการพัฒนาตนเอง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีวิสัยทัศน์ที่ว่า ภายในปี 2570 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เป็นองค์กรชั้นนำระดับภูมิภาค ด้านบริหารจัดการที่มุ่งสู่มาตรฐาน บริการเหนือความคาดหวัง ภายใต้แนวทางศาสตร์พระราชา จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับความปลอดภัยจากภัยพิบัติ ภัยคุกคามทุกรูปแบบเพื่อรองรับวิถีชีวิตใหม่ มีการพัฒนาศักยภาพ และคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ผู้เรียนได้รับการบริการการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม มีการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ มีสมรรถนะด้านภาษา และใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 และโรงเรียนในสังกัดมีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติราชการ มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ มีการรายงานผลอย่างเป็นระบบ และใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐธยาน์ ทับทอง (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ

การเปลี่ยนแปลงกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ ศุภศาสตร์ พลคำ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาตะเคียนลมศักดิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก 2) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กัน คือ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และการกระตุ้นปัญญา สอดคล้องกับ บุญร่วม พุยมูลตรี (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น ศึกษาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการวิเคราะห์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ผลการศึกษาสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน และด้านการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย สมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการทำงาน มีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาอยู่ตลอดเวลา ส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพครู มีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติราชการ มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและเป็นระบบ นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธี บุรณะแพทย์ (2557) ได้ทำวิจัยเรื่อง สมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา ปานผล (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญหนุน ชาเลน (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะหลักครูของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาสมรรถนะหลักครูของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญญ์วรา ผลเจริญ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตมัธยมศึกษาจังหวัดพิจิตรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยสมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม และสมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มลฤดี ศรีสอาด และคณะ (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัย พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r=.836$) และมีความสัมพันธ์กันทางบวก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร

จัดการในองค์กรเพื่อเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้สูงขึ้น โดยให้เทคนิคต่าง ๆ ใช้ความสามารถให้บุคลากรทางการศึกษาร่วมมือปฏิบัติการทำงาน มีการส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงบทบาทให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไว้วางใจ มีความจงรักภักดี ซึ่งจะนำไปสู่ประโยชน์ขององค์กร ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการนำข้อมูลจุดเด่น จุดด้อยของสถานศึกษามาทำการประเมินวิเคราะห์หาสภาพของสถานศึกษา เพื่อให้มีข้อมูลนำไปสู่การวางแผนการดำเนินงานได้ตรงกับสภาพปัจจุบันและความต้องการในอนาคต รวมทั้งการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะการปฏิบัติงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้น งานมีศักยภาพมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีและยั่งยืนในตัวบุคคลและองค์กร อันจะนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ สด้า (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษากับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายร่วมโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปัตตานี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายร่วมโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายร่วมโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ใน โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายร่วมโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดกลุ่มเครือข่ายร่วมโพธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) 2) สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดกลุ่มเครือข่ายร่วมโพธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายร่วมโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .726$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัสพงษ์ เก่งฉลาด (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อศึกษาสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ด้านการคิดสร้างสรรค์ และ

ด้านการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยียุคดิจิทัล 2) สมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อยู่ในระดับมากถึง 3 สมรรถนะ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ สมรรถนะการทำงานเป็นทีม สมรรถนะการบริการที่ดี และสมรรถนะการพัฒนาตนเอง 3) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงและระดับค่อนข้างสูงกับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ตามลำดับ คือ สมรรถนะด้านการบริการที่ดี ($r = .849$) สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเอง ($r = .730$) และสมรรถนะการทำงานเป็นทีม ($r = .683$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้ายของทุกด้าน ดังนั้น ควรมีเทคนิคหรือกระบวนการต่างๆ สร้างแรงจูงใจซึ่งทำให้บุคลากรภายใต้บังคับบัญชาประพฤติ ปฏิบัติตาม ใช้คำพูดการกระทำ ปลุกปลอบใจ ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความเชื่อมั่นส่งผลให้บรรลุเป้าหมายในการทำงาน มีการให้กำลังใจสร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการทำงานเป็นทีม มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้ายของทุกด้าน ดังนั้น ควรมีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น แสดงบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตามได้อย่างเหมาะสมเพื่องานสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน ให้เกียรติยกย่องชมเชย ให้กำลังใจทีมงานในโอกาสที่เหมาะสม มีความเป็นประชาธิปไตยยอมรับข้อติของทีมงาน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและเปิดโอกาสให้ร่วมแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีความสัมพันธ์กันต่ำสุดกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร เป็นคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด ดังนั้น ควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้บุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา เห็นถึงการประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู แสดงให้เห็นถึงการยึดมั่นในอุดมการณ์ของวิชาชีพตามหลักการ ครองตน ครองคน ครองงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารที่บุคคลที่สนใจสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นกรอบในการพัฒนาครูผู้สอน เพื่อให้เกิดสมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21

2.2 ควรนำประเด็นที่ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสถานศึกษา ไปใช้ในการพัฒนาการใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาด้านอื่น ๆ ในเชิงลึก

เอกสารอ้างอิง

กมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา. (2559). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วารสารวิชาการ Veridian E- Journal, 9(2), 1510 - 1525.

กาญจนา วัฒนเจริญ. (2559). การศึกษาสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์.

ชนิษฐา ปานผล. (2558). สมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

ณัฐธยาน์ ทับทอง (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยบูรพา.

บุญร่วม พุ่มมุลตรี. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

บุญหนุน ชาเสน. (2558). การพัฒนาสมรรถนะหลักครูของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

ประสิทธิ์ สด้า. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายร่วมโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปัตตานี เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

มนัสพงษ์ เก่งฉลาด. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยพะเยา.

- มฤดี ศรีสานต์, ทองสุข วันแสน, ประสิทธิ์ นิ้มจินดา และพรณี สุวดี. (2562). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศุภศาสตร์ พลคำ (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาตะเคียนลมศักดิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชธานี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. (2566, 15 กรกฎาคม). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2566. <http://web.kkn5.go.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการประเมินสมรรถนะครู: ม.ป.ท.
- สุธี บุรณะแพทย์. (2557). สมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- Bass, B. M., and Avolio, B. J. (1994). *Improving organizational effectiveness through transformational leadership*: sage.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 2rd ed. New York: Harper and Row.